

KIŞ KARANLIĞI

David Mark 1977'de doğdu. Yedisi İngiltere'nin Hull kentinde adliye muhabirliği alanında olmak üzere on beş yıl muhabirlik yaptı. Adliye muhabirliği yaptığı dönemki tecrübelerinin etkisiyle yazdığı ve Hull'da geçen "Komiser Aector McAvoy serisi"nden şu ana dek dört romanı yayımlanmıştır: *Dark Winter* (2012; Kış Karanlığı, YKY, 2015), *Original Skin* (2013), *Sorrow Bound* (2014), *Taking Pity* (2015).

Özlem Yüksel 1971'de Ankara'da doğdu. Ankara Üniversitesi, D.T.C.F. İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Çeşitli eğitim kurumlarında on yıl kadar yöneticilik ve İngilizce öğretmenliği yaptı. 2005'ten beri kitap çevirmenliği yapmaktadır. İngilizceden çevirdiği kitaplardan bazıları: *Camdan Kale* (Jeanette Walls, Marka, 2006); *Kan ve Petrol* (Michael Klare, Marka, 2006); *Gül, Haç ve Hilal* (Tim Willocks, Doğan Kitap, 2007); *Gecenin Anlamı* (Michael Cox, Doğan Kitap, 2008); *Asrın Vebası Narsisizm* (Jean M. Twenge, Kaknüs, 2010).

DAVID MARK

Kış Karanlığı

Çeviren
Özlem Yüksel

Roman

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4450
Edebiyat - 1258

Kış Karanlığı / David Mark
Özgün adı: The Dark Winter
Çeviren: Özlem Yüksel

Kitap editörü: Darmin Hadzibegoviç
Düzeltilen: Cennet Türker

Tasarım: Nahide Dikel
Grafik uygulama: Gülçin Erol Kemahlıoğlu

Baskı: Mas Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. No: 3 Kağıthane-İstanbul
Telefon: (0 212) 294 10 00 e-posta: info@masmat.com.tr
Sertifika No: 12055

Çeviriye temel alınan baskı: Blue Rider Press, New York, 2012
1. baskı: İstanbul, Temmuz 2015
ISBN 978-975-08-3360-1

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2012
Sertifika No: 12334

Copyright © 2012 by David Mark
Bu kitabın telif hakları AnatoliaLit Ajans ve
A M Heath & Company Limited aracılığıyla alınmıştır.

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Hikâye anlatmanın pirleri, büyükannemle büyükbabama

*Yoktur zorlama merhametin özünde
Hafif bir yağmur gibi iner göklerden
Altındaki yeryüzüne. İki misli bereketlidir:
Verene de hayırlıdır alana da.*

William Shakespeare, Venedik Taciri

Giriş

Yaşlı adam başını kaldırdı, bir an teleskopun yanlış tarafından bakıyormuş gibi hissetti. Muhabir kırk yıllık mesafedeydi sanki.

“Bay Stein?”

Kemikli dizine sıcak, nazık bir el dokundu.

“O ana dair hatırladıklarınızı paylaşabilir misiniz?”

Şimdiki zamana dönmek için fiziksel bir çaba gerekliydi adeta.

Gözlerini kırıştırdı.

İhtiyar bir adamın anılarını kaybetme korkusuyla, topla kendini diye geçirdi içinden.

Hâlâ buradasın, diye düşündü. *Hâlâ yaşıyorsun*.

“Bay Stein? Fred?”

Yaşıyorsun, dedi bir daha kendi kendine. Dev tanker *Carla*. İzlanda kıyısının yüz on kilometre açığında. Burada, alttan alta keskin keskin yıkanmamış erkek ve ıslak yün kokusunu taşıyan kuzinede, kızartma, yanık kahve, deniz tuzu kokularının içinde, son bir röportaj.

Ne çok anı...

Gene gözlerini kırıştırdı. Alışkanlık haline geliyordu. *Gözüm-den yaşlar akmalı*, diye düşündü. Gözyaşını hak ediyor bu olanlar.

Kadını adamakıllı görüyordu. Sert arkalı sandalyeye at sırtındaki jokey gibi oturmuştu kadın. Mikrofonu, şekerini yalutmak isteyen küçük bir çocuk gibi yüzüne doğru uzatmıştı.

Gözlerini yumdu, anılar dalga gibi vurdu.

Bir an, genç bir adam oluverdi yeni baştan, balık bağırsağından ve kirden sertleşmiş kazağını giyiyor, on sekiz saatlik vardiyasına başlayacak. Karnını doyurduğu yulaf lapasını kaşıklamadığı aralar-

da ellerini çay kupasıyla ısıtıyor. Canı yanıyor. Ellerin kendisine ait olmadığını düşünmeye çalışıyor. Kaptanın sesini duyuyor. Bağırışında acelecilik var. Kancayı savuruyor. Baltayı. Buzu kırıyor. Çabuk olmazsanız kafatasınızı kıracak parçalar koparıyor. Sanki gemi...

“Rüzgârın sesi” dedi. Ceket cebindeki parmaklarıyla haç işareti yaptı, parmakları *Benson&Hedges* paketinin pürüzsüz ipeksi yüzeyinde kıvrıldı. Eski bir alışkanlıktı bu, Katolik yetiştirilme tarzının bir kalıntısı.

“Bize tarif edebilir misiniz?”

Tek gözünü kapadı, “Bozkırda, dört bir yanı açık bir evde olmak gibiydi” dedi. “Rüzgâr her yönden esiyordu. Uluyordu. Kükürüyordu. Vuruyordu. Sanki işimizi bitirmek için çıkmıştı. Rüzgârla birlikte titreşiyordum. Diyapozon gibi. Güverteden gelen titreşimleri hissediyordum ve o kahrolası yerde mihlanmış gibi duruyordum, donup kalmıştım.”

Kadın kameramana doğru başını sallayıp devam etmesini işaret etti. Hayır kurumu mağazasından alınmış takım elbisesini giymiş, Hull Kingston Rovers takımının kravatını takmış bu hoş ihtiyar iyi para ederdi. Gayet iyi baş ediyordu, düşünceliydi. Soğuğa ondan iyi dayanıyordu. Hakkını teslim etmeliydi ki sert havalarda gemiye daha alışkındı. Bünyesi de daha kuvvetliydi. Bu hava cephesiyle karşılaşalı beri kadın midesinde bir kap bile yemek tutamamıştı ve bu sözde tankerin onu, kameramanı ve boom operatörünü alacak büyüklükteki tek odasının yağlı, yemek lekeleriyle kaplı mutfak olması durumu daha da kötüleştiriyordu. Bir gazeteci titizliğiyle içinden *kuzine* diye düzeltti.

“Devam edin, Bay Stein.”

Yaşlı adam gözlerini ileriye dikip, “Dürüst olmak gerekirse, çizmelerdi” dedi. “Güverteden arkadaşımın çizmelerinin sesini duyuyordum. Gıcırıyorlardı. Tahtanın üstünde kauçuk gibi ses çıkarıyorlardı. Daha önce hiç duymamıştım. Trol teknelerinde sekiz yıl geçirmiştim ama hiç ayak sesi duymamıştım. Motorların ve jeneratörün sesini bastırarak bir ses. Ama o gece duydum. Rüzgâr, koştuklarını duyabileceğim kadar bir süre hafifledi. Ne kadar düşünceliymiş, değil mi? Hain alçak. Bir sonraki darbesi için nefesleniyor

gibiymi. Ben de orada durmuş, *çizmelerinin sesini duyabiliyorum*, diye düşünüyordum. Kırk yıl sonra hatırladığım şey bu işte. Kahrolası çizmeler. Artık duymaya tahammülüm yok. Hava yağmurluysa dışarı çıkmıyorum. Bir botun ıslak zeminde gıcırdağını duyunca dizlerimin bağı çözülüyor, düşüyorum. Düşüncesinden bile hoşlanmıyorum. Bu seyahat için tereddüt edişimin sebebi de buydu. Mesele dalgalar değil. Tanrının belası hava da. Islak güvertede lastik çizmelerin sesini duyma düşüncesi, hiç kulağımdan gitmeyecek miş gibi...”

Muhabir başını yukarı aşağı sallıyordu. Caroline. Otuz küsur yaşındaydı. Kocaman tahta küpeleri, dokuz yaşında bir oğlan çocuğununki gibi kesilmiş saçları vardı. Ahım şahım bir güzelliği yoksa da kendinden emindi, zehir gibi zekiydi. Haber spikeri makyajı yapmıştı. Londra aksanı ve yolculuğun başında manikürlü olan ama artık dökülüp üstüne yama yapılmış ojeli parmaklarında birkaç tane pahalı yüzük vardı.

“Sonra yeniden başladı” dedi yaşlı adam. “Teneke bir barakadaymışsınız da biri kriket sopasıyla duvarına vuruyormuş gibi. Ondan da beterdi. Yüzlerce uçak aynı anda kalkarken pistte durmak gibi. Ardından dalgalar üstümüze devrilmeye başladı. Serpinti havayla buluşunca buza döndüğünden insana etine aynı anda milyonlarca iğne batıyor gibi geliyordu. Yüzümle ellerim çok acıyordu. Kulaklarımın başımın içine itildiğini sandım. Uyuşmuştum. Dik duramıyordum. İstediğim tarafa doğru tek bir adım atamıyordum. Güvertede oradan oraya yuvarlanıyor, etrafa çarpıyordum. Yuvarlanıyor, durmasını bekliyordum. O sırada birkaç kemiğim kırılmış olacak, ama can acısı hissettiğimi hatırlamıyorum. Duyularım bütün olanları algılayamıyordu sanki. Yalnızca gürültü ve soğuk vardı. Bir de havanın kendini yırtıp parçaladığđ hissi.”

Kadın memnun, diye düşündü. Hoşuna gitti. Kendiyle de gurur duyuyordu yaşlı adam. Bu hikâyeyi elinde bira bardağı olmadan anlatmayalı kırk yıl olmuştu ve tombul, pembe damarlı elinde sıkı sıkı tuttuğu kupadaki çay dudaklarına bir kere bile değmeden soğumuştu.

“Peki, gemiyi terk etme emri ne zaman verildi?”

“Her şey çok karışıktı. Çok karanlıktı. Kayalıklara çarptığımız anda ışıklar sönmüştü. Hiç karanlıkta kar ve dalga serpintisi gördünüz mü? Bozuk televizyonun içinde olmak gibidir. Ayakta da duramazsınız. Neresi yukarısı, bilemezsiniz...”

Elini yanağına götürdü. Bir damla gözyaşı yakaladı. Oturduğu yerde, çarpılmış, çatlamış parmak eklemının üstündeki damlaya suçlarcasına baktı. Kendi gözyaşını görmeyeli yıllar olmuştu. Karısı öldüğünden beri görmemişti. O zaman da böyle gizlice gelivermişti. Cenazeden sonra. Herkes evine gidip de kendisi tabakları toplayıp kırıntıları çöpe döktüğü sırada. Sanki biri bir bendi açmış gibi akıvermişti gözyaşları. O kadar uzun süre akmıştı ki, sonunda bulaşık kabının başında dururken kendi haline hayret ederek gülmüştü; burnunun iki yanında, karısı için vazgeçtiği okyanusu içinden akıtıp boşaltan birer musluk olduğunu düşünmüştü.

“Bay Stein...”

“Burada bırakalım, tatlım. Mola verelim, olmaz mı?” Sesi hala pürüzlüydü. Sarma sigaradan ve biradan. Ama ansızın titrer gibi oldu. Kolları parlamış, dizleri aşınmış takım elbisesinin içinde titriyordu. Terliyordu da.

Caroline itiraz edecek oldu. Adama tam da bu yüzden burada olduklarını söylemek için ağzını açtı. Her türlü duygu teşhiri izleyicilere bu olayın onu ne kadar derinden etkilediğini gösterirdi. Ama bunun altmış üç yaşındaki bir adama kameraların karşısında bebek gibi ağlamasını söylemekten farksız olduğunu anlayıp kendini tuttu.

“Yarın, tatlım. Şeyden sonra.”

“Oldu” dedi Caroline, kameramana çekimi kesmesini işaret etti. “Ne olacağını biliyorsunuz, değil mi?”

“Siz beni idare edersiniz mutlaka.”

“Kaptan battığınız yerde bize bir saat vermeye razı oldu. Tam o noktada olacağız, hava da özel olmayacak, ama tören için zamanımız olacak. Sıkı giyinin, olmaz mı? Dediğimiz gibi, sade bir çelenkle bir de plaket. Gemiden atmanızı çekeceğiz.”

“Pekâlâ, tatlım” dedi, sesi kendi sesi gibi değildi. Ciyaklamaydı. Islak tahtaya basan kauçuk tabanlı çizme gibi.

Aniden göğsü sıkıştı. Yüzüne elinden geldiğince babacan bir tebessüm yerleştirdi, iyi geceler diledi, sert arkalıklı sandalyeden kalkarken dizlerinin ettiği itirazlara aldırmadı ve açık kapıya doğru sendeleyerek üç adım attı. Dar koridora çıkıp yıllardır olmadığı kadar hızla güverteye doğru yürüdü. Karşı taraftan mürettebattan biri geliyordu. Gülümseyerek bir baş selamı verdi, yaşlı adamın geçmesi için duvara yaslandı. İzlanda dilinde bir şeyler mırıldanıp sırttı ama Fred'in senelerdir konuşmadığı lisanı hatırlayacak dermanı yoktu, turuncu tulumlu adamın yanından geçerken gargarayı andıran bir öksürükten farksız bir ses çıkardı.

Nefes alamıyordu. Kolunda, omuzlarında bir ağrı vardı.

Öksürüp tıkanarak, trolde dökülen bir balık gibi paldır küldür güverteye çıktı, gözlerini sımsıkı yumup buz gibi rüzgârlı havayı derin derin içine çekti.

Güverte boştu. Arka tarafında, bu büyük yük gemisinin üç gün içinde boşaltacağı konteynırlardan oluşan, insan eliyle yapılmış bir dağ vardı. Pruvaya doğru bakınca köprüden yayılan küçük sarı ışık karelerini görebiliyordu. Güvertenin lastiksi yeşil zeminine halojen lambalardan, ışıktan sönük daireler vuruyordu.

Sulara baktı. Arkadaşları şimdi kim bilir neye benziyorlardı, merak etti. İskeletleri sağlam kalmış mıydı, yoksa kemikleri denizin devinimiyle dağılıp birbirine mi karışmıştı?

Georgie Blanchard'ın bacakları, Archie Cartwright'inkilere dolaşmış mıydı? O ikisi hiç geçinemezlerdi.

Kendi cesedi neye benzerdi?

Çalınmış kırk yılını nasıl ziyan ettiğini düşünürken başı öne düştü.

Elini cebine sokup sigara çıkardı. 5 kuvvetinde rüzgâra karşı kibrit çakmayalı yıllar olmuştu, ama alevi avucunun içine saklayıp sigaradan çabucak derin bir nefes çekme sanatını unutmamıştı. Sırtını küpeşteye yaslayıp düşüncelerini dengelemeye çalışarak etrafına bakındı. Başını kaldırıp buluttan bir yastığı tırpan gibi biçen hile baktı. Yük gemisi derin suları yararak yol alırken kara sulardaki beyaz çırpıntılara baktı.

*Neden sen, Fred? Onlar sağ kurtulamazken neden sen kurtuldun?
Neden...*

Fred düşüncesinin sonunu hiç getiremedi. Sigarasını bitiremedi. Suya çelenk bırakamadı, plaketi atamadı ve mürettebattan sağ kurtulmayı başaramayan on sekiz arkadaşına veda edemedi.

Bir an gemi karaya oturmuş gibi geldi. Fred öne savruldu. Küpeşteye çarparak aldığı darbeye ciğerlerindeki hava boşaldı ve bir kaburgası kırılıp göğsünden dışarı fırladı. Dizlerinin bağı çözülürken dudaklarından kan fışkırdı. Elleri ıslak güvertede kayarken dizlerinin, ardından da karnının üstüne düştü. Kaburgasının dışarıdaki parçası düşmenin etkisiyle kırılıp kopunca içinde kıpkırmızı bir acı patlaması koptu ve sersemliğini gözlerini açmasına yetecek kadar deldi.

Doğrulamaya çalıştı. Yardım istemek için.

Ardından, sıcak spatula üstünde kabuk tutan bir morina filetosu gibi, kuvvetli kollar tarafından kaldırıldı. Bir an, kısacık bir an saldırganının gözlerinin içine baktı.

Sonra uçma hissi geldi. Hızlı, kaba bir alçalma hissi. Şiddetle esen, soğuk hava. Kulaklarında rüzgâr, sırtında dalgaların serpin-tisi.

Güm.

Güvertede, küçük tahta bir sandalın kemik kıran, ciğer ezen çarpması, bira rengindeki sularda inip çıkma hissi.

Sızılı safhalar halinde açılan gözleri, donuklaşmış duyularına bir an gözden yiten geminin görüntüsünü gösterdi. Dev okyanusta, küçücük filikanın inip kalkışını, yalpalamasını duyumsadı.

Hatırladıklarını görüntülere dönüştüremeyecek kadar bitkin-di, ama soğuk onu sardıkça ve ay göz kırpar gibi göründükçe belli belirsiz bir aşinalık hissetti.

Bunu daha önce de yapmış olduğunu hatırladı.